SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1858. Vrijdag 12 November. N°. 46.

ADVERTENTIE-BLAD. { Prijs per Jaar voor *Samarang* ƒ 12.— / „ „ „ buiten *Samarang* „ 14.—

CHINEESCH BIJBLAD. { „ „ „ voor *Samarang* „ 8.— / „ „ „ buiten *Samarang* „ 10.—

Dit Advertentie-Blad wordt iederen VRIJDAG *uitgegeven.*

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ½ *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 29sten October* 1858. *(No. 63.)*
(Staatsblad No. 123.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: De hoofden van gewestelijk bestuur op Java en Madura, met uitzondering van die van Buitenzorg, de Preanger Regentschappen, Bagelen, Kadoe, Soeracarta, Djodcjocarta, en Madioen en de hoofden van gewestelijk bestuur op de Nederlandsch-Indische bezittingen buiten Java en Madura, met uitzondering van Riouw, te herinneren aan de bepaling, vastgesteld bij Besluit van den 18den Januarij 1845 No. 16 (staatsblad No. 1), luidende:

„Met intrekking van alle hiermede strijdige dispositien, en in verband met „het besluit van den commissaris-generaal van 25 Augustus 1827, No 12, „(staatsblad No. 82), en met de publicatie van 17 Julij 1835 (staatsblad No. „33), te verklaren:

„dat de invoer van duiten in Nederlandsch-Indië alleen dan zal mogen ge„schieden, wanneer zij vergezeld gaan van het certificaat, voorgeschreven bij „het genoemde besluit van den commissaris-generaal, en dat alle koperen „munt, van waar ook aangebragt, zonder van zoodanig certificaat voorzien te „zijn, zal worden afgewezen, behoudens de verdere toepassing der bepalingen, „wanneer daarvoor termen bestaan;

„zullen echter kunnen worden toegelaten het invoeren van zoodanige ge„ringe sommen, als welke noodig mogten wezen voor inkoop van mond- en „andere behoeften, ten gebruike aan boord voor elken bodem respectivelijk, „mits de in te voeren duiten van Nederlandschen muntslag zijn, de bepaalde „zwaarte hebben en alle blijken van echtheid dragen."

Met aanschrijving om naauwkeurig toe te zien en te doen toezien, dat deze bepaling stiptelijk worde opgevolgd, onder mededeeling evenwel, dat het de bedoeling niet is den aanvoer *van vreemd kopergeld, niet zijnde nagemaakt Nederlandsch-Indische* koperen munt, in de vrijhavens als handelswaar te weren.

Ten Tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, *den 30sten October* 1858. (No. 4.)
(*Staatsblad* No. 124.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Is goedgevonden en verstaan:

Ten gevolge van het besluit van 21 Mei 1858, No. 21, te bepalen:

1°. dat zij, die op grond van § 2, art. 1, acte van bekwaamheid als landmeter erlangen, voor die acte, welke geschreven wordt op het bij art 6 der bepalingen, gearresteerd bij besluit van 5 Maart 1857, No. 1 (staatsblad No. 18), vastgesteld zegel, met inbegrip van het zegelgeld, zullen betalen *tien gulden,* ter beschikking van den directeur, die de acte verleent.

2°. Enz.

Afschrift, enz,

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot lid in den raad van justitie te Samarang, de officier van justitie bij den raad van justitie te Macasser, mr. *Th. K. van Slingerlandt.*

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaija, de substituut-officier van justitie bij den raad van justitie aldaar mr. *P. S. Gerlings.*

Tot vendu-meester in de afdeeling Cheribon, Koeningan, Madjalengka en Galoe, residentie Cheribon, de secretaris dier residentie *J. G. Coorengel.*

Bij de Sub-Commissie van Onderwijs te Pattie,
(voor de zaken te Japara.)

Eervol, wegens vertrek, als lid, *R. A. Sijthoff,* onder dankbetuiging voor de als zoodanig beweze diensten.

BENOEMD:

Tot lid, *H. J. Dagneau,* assistent-resident in die afdeeling.

Bij de Sub-Commissie van Onderwijs te Pattie.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als leden, *J. H. Hagen* en *J. W. F. Lutter,* onder dankbetuiging voor de als zoo danig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, *A. J. L. van Hemert,* controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures.

MILITAIR DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. Ms. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *P. Zwager.*

BENOEMD:

Tot adjudant bij den militairen commandant in de Wester-afdeeling van Borneo, de tweede luitenant *A. Luijmes,* van het garnizoens-bataillon aldaar.

Bij de Militaire Administratie.

Tot aspirant-betaalmeester, de sergeant majoor *A. Velde,* en de sergeanten *F. J. D. Noordhoek Hegt* en *A. J. Pool,* eerstgenoemde van het 5de bataillon infanterie en de beide laatsten van het garnizoens bataillon in de 1ste militaire afdeeling op Java.

IN ACTIVITEIT HERSTELD:

De eerste luitenant der infanterie *F. R. W. C. van den Berg.*

GEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Banjoemaas, de officier van gezondheid der derde klasse *W. S. Cramer,* thans ter beschikking te Batavia.

MARINE DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot commandeur bij het vak van scheepsbouw bij het marine-établissement te Soerabaija, de vice-commandeur *P. van Asperen.*

BEKENDMAKINGEN.

Op het Kantoor van den Adsistent Resident van *Salatiga,* is benoodigd een Klerk op een vast tractement van ƒ 50.— 's maands.

Iemand hiertoe genegen zijnde, gelieve zich per franco brief tot den ondergeteekende te wenden, onder insluiting van een certificaat van zijnen laatsten Chef, houdende vermelding van zijn gedrag en zijne bekwaamheid.

SAMARANG, *den 4den Nov.* 1858. *De Resident van Samarang,* Mr. D. C. A. Graaf VAN HOGENDORP.

Voor het Land. Debiteuren aan het Vendu-departement te *Samarang,* over de maand Augustus 1858, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet vóór of uiterlijk op ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.

SAMARANG, den 2den *Nov.* 1858. *De Super-Intendent,* KEIJZER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 15den NOVEMBER 1858.
Voor het Woonhuis van den Luitenant *H. Engel.*

Op DINGSDAG den 16den NOVEMBER 1858.
Voor het Woonhuis van den Heer *P. P. van Epen.*

Op WOENSDAG den 17den NOVEMBER 1858.
Voor het Vendu-lokaal van *F. A. Pringiers.*

Op DONDERDAG den 18den NOVEMBER 1858.
Voor het Woonhuis van den Heer *J. A. Lijnis Huffenreuter.*

En ten 10 ure: van een Erf bebouwd met twee Huizen, gelegen in wijk Lett. Q. No. 71.

Op VRIJDAG en ZATURDAG den 19den en den 20sten NOVEMBER 1858.
Bij de Pachters der Pandjeshuizen.

Advertentiën.

Maandag 15 November,
wegens vertrek
VENDUTIE
voor het woonhuis van den 1sten Luitenant
ENGEL,
van deszelfs INBOEDEL.
(1491) A. MEIJER.

VENDUTIE
op Dingsdag den 16den November,
WEGENS VERTREK,
ten Huize van den WelEd. Heer
P. P. VAN EPEN,
van ZEd. bijzonder netten Inboedel.
Met Commissiën belasten zich
(1468) NOOTBAAR & JOOSTEN.

VENDUTIE
op Woensdag den 17den dezer,
IN HET VENDU-LOKAAL
VAN
F. A. PRINGIERS,
van diverse aangebragte goederen van vertrekkende personen enz., enz. (1492)

Op de vendutie van Woensdag,
ZAL ALSNOG WORDEN VERKOCHT:
Een kompleete Gammelang & Waijangspel (Slendro & Proewo.)
(1493) F. A. PRINGIERS.

OP DE VENDUTIE
van Woensdag den 17den dezer,
ZAL ALSNOG WORDEN VERKOCHT:
P. M. 60 KRANDJANGS SUIKER.
(1494) F. A. PRINGIERS.

VENDUTIE
WEGENS VERHUIZING.
Op Donderdag den 18den dezer,
ZAL DOOR
SOESMAN & CO.,
vendutie worden gehouden ten huize
van den WelEd. Gest. Heer
J. A. LIJNIS HUFFENREUTER,
van ZEd.G's geheelen Inboedel, bestaande uit: Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafel-lampen, Bataviasche, Sono- en Mahonie-houten en andere Meubelen, Glas- en Cristal-, Porcelein- en Aardewerk.

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

ZIJN ER ZOO?

EENE SCHETS, DOOR B. O.

V.

(Vervolg en slot.)

Op zekeren morgen zien wij Julius op zijn kast in zijn heerlijke causeuse een cigaar rooken, nu en dan bij kleine teugjes een kop dampende Mokka drinkende, die op een zijtafel met een wit marmeren blad in zijne nabijheid is geplaatst, en dan weêr de edele Havana genietende, met dat droomerig gevoel, dat ons bij een smoorheeten dag kan overmeesteren.

Daar vliegt iemand den trap op, de deur springt open, en onze vrolijke Bacchus stormt de kamer binnen. Aballino, die op het karpet in de zon ligt te slapen, springt op, maar vlijt zich dadelijk weêr neêr, als wilde hij zeggen: „zoo, ben jij dat maar!"

„Oef, wat is het warm buiten!" en met die woorden laat onze pleizierige vriend zich op een sopha nedervallen, smijt zijn hoed op den vloer, en vaagt met zijn mooijen geel zijden foulard het gloeijende gelaat af, „wel bl......! Wat heb ik een dorst! heb je geen glas wijn bij de hand?"

„Dààrzoo!"

„Bon!" en een zilveren bokaal boordevol inschenkende, zwolg hij het purperen druivenbloed gretig in..

„Ik heb de collegies er aan gegeven van morgen, het is met zoo'n verdoemde hitte niet te doen! Drink jij koffij kerel? foei, dat is een bederf voor je zenuwen!"

„Dunk je dat?" respondeerde Julius.

„Ja waarachtig! Maar heb je geen cigaren hier? ik zou toch wel eens willen rooken!"

„Daar liggen ze, vriend mijner ziel!"

„Waar? och, as je blieft ik ben veel te lui om op te staan!"

„Dan lijk je mij wat!"

„Bij Bacchus, dat is gemeen van je! Men dient zijne vrienden, die om den wille van de edele vriendschap tot ons komen, zonnehitte, en stof, en wat weet ik het al, niet braveren, alleen om....

„Wijn te zuipen en lekkere cigaren te rooken, en de verveling te ontloopen," valt Julius er tusschen in.

„Ondankbare, ik kom in verzoeking om heen te gaan, je voortaan aan je noodlot over te laten, en nooit zet ik weêr... Bonjour!"

„Maar," zoo vervolgde Julius lagchende, toen Bacchus enorm zuchtende zoo'n akelig, nijdig, melancholiek gezigt trok, als maar denkbaar is. „Maar, mijn edele vriend, die beschuldiging slaat niet op jou: ik sprak in het meervoud, mon cher! Ik wil jou verdiensten niet miskennen, integendeel, maar wacht! Ik bedenk daar wat—Bandiet! hier mijn jongen, onze Bacchus wil cigaren! Aballino zal het wel goed doen, denk ik!"

Met twee forsche sprongen was Bandiet bij den baas, en de aanwijzing van dezen volgende, nam hij een cigarenkoker van de zijtafel, en deponeerde toen het voorwerp op een wenk van zijn meester op de sopha, van waar onze Bacchus deze proef van hondendressure met belangstelling gade sloeg.

Gelukkig dat er lucifers bij de hand waren, en Bandiet alzoo zich weêr rustig mogt nederleggen, onder dankbaar gekwispel voor de goedkeurende woorden van Julius.

Daar wordt op eens op de deur getikt, en onze held ontvangt een schrijven van zijn vader, zoo als hij dadelijk aan het handschrift ontwaart.

Met een onwillekeurige siddering opent hij den brief, en daar klinkt het op eens van zijne lippen: „Goddank! dat voorkomt veel, zeer veel onheil en verdriet!"

„Heeft de oude heer toegestemd?" brult Bacchus.

„Niet formeel! maar aan mij is het overgelaten, na goed en rijp nadenken te handelen, zóó als een de St. Clara naar pligt en geweten zal vermeenen te behooren. De eer en roem van ons aloud geslacht moeten niet worden gekocht met meineed, en de bloedige tranen van verraden onschuld.

„Bravo papa! nu toont gij de ware eer en roem van onzen naam te begrijpen, en bij God! ik zal toonen hoe de St. Clara dezen weet te handhaven."

Bacchus, die thans warmte en luiheid en alles had vergeten, sprong op, trad op zijn vriend toe, en in bewoordingen zoo ernstig, als men nooit in zijn mond had gehoord, betuig-

de hij zijne levendige vreugde in eene gebeurtenis zoo gelukkig voor hem, in wiens lot hij altijd als een vriend zou blijven deelen.

Niet lang daarna wist Wilhelm de Bruin, dat hij weldra zoude zijn vermaagschapt aan het roemrijke geslacht der St. Clara's! Wat al aandoeningen en driften daar stormden en woelden in dat jonge hart, toen hij des avonds in zijn stil en klein studeervertrek, in eenzaamheid ter nederzat, wat al droomen toen weêr oprezen in zijn ziel, wat al gebeden toen al niet werden uitgestort voor den troon van Hem, die lijden en vreugde zijner kinderen met liefde en wijsheid toedeelt, dit alles weet alleen Hij die ziet in het verborgene!

Julius en Lucie waren gelukkig, zoo gelukkig, als ware liefde ons kan doen zijn! Pauline verheugde zich hartelijk in het geluk harer zuster, en onze Bacchus vond het dien avond, toen hij op zijn kast arriveerde, voor het eerst toch wat vervelend zoo alleen te zijn. Hij maakte bij zich-zelven de schrandere opmerking, toen hij voor den spiegel stond, en de bandjes van zijn slaapmuts toestrikte, dat hij er toch zoo schrikkelijk slecht niet uitzag, en dat het hem toch wel zou bevallen, als hij een lief vrouwtje had, zijn examen achter den rug, en een vette praktijk als doctor, toen dacht hij onwillekeurig aan Pauline, en stapte in zijn ledikant.

Pauline droomde dien nacht, dat zij bij de rijke St. Clara's ging logeren, en dat alle menschen haar toespraken als mevrouw de Boer.

De oude St. Clara had dien avond een ernstig gesprek met zijne gade en dochter, die lieve kwijnende Julia, en merkwaardig was de verandering die sinds dat oogenblik plaats greep in haren toestand.

De teedere bloem ontplooide weldra hare bladeren, hare liefelijke geur keerde weder, de helder schoone kleuren der lente vervingen het bijna verschrompelde groen, de stervensure was voorbij, het leven en de bloei keerden weder, en tooiden met nieuwe schoonheid en kracht de plant, die eerlang weêr met te heerlijker luisters schitterde en praalde.

VI.

Weêr is het avond, weêr glanst de vriendelijke maan en tintelen de sterren, en is alles geurig en schoon en verkwikkelijk in het °°° bosch te L.

In tegenstelling van die plegtige doodsche stilte, die daar heerschte in de breede lanen, bij den aanvang van deze mijne schets, klinken thans luid gelach en vrolijke stemmen ons overal tegen.

Bijna alle standen van L... zien zich daar thans vertegenwoordigd in die wandelende, loopende, pratende en lagchende menigte. Hier zien wij den handwerksman met vrouw en kinderen. Het jongste is alreê ingesluimerd op den arm der moeder aan de trouwe moederborst; zijne broertjes en zusjes slenteren mede aan vaders hand of spelen en joelen, voor of achter hem met de kinderen van een buur en buurvrouw, die weldra met de eersten in een levendig gesprek zijn gewikkeld, en zoo gezamenlijk voortwandelen. De korte eindjes pijp der mannen glimmen er wakker op toe, onder al dat praten, en vertellen van waar en onwaar, goed en slecht.

Elegante jonge heeren, gerokt, gefrakt, gelaarsd, gehoed en gestokt, met de onafscheidelijke fijne cigaar, die volstrekt niet trotsch hare ligte geurige rookwolkjes vermengt met den blaauwen sterken damp, die uit de pijpen der armen opstijgt, kruissen en passeren en rencontreren mooije, lieve, coquette, jonge en oude dames met of zonder geleide van ernstige, deftige, jolige, gebrilde en gebuikte, magere, ordinaire, jonge of oude heeren.

Kleine en groote kinderen van burger- en grootelui, meiden, bonnes, kinderwagentjes, jonge en oude, kleine en groote, mooije en akelige honden en hondjes, alles wemelt en loopt, en speelt, en draaft, en blaft, en lacht, en praat, en lastert, en rookt door elkander; en ondertusschen blinkt en glanst de lieve maan en tintelen de sterretjes dat het wat afdoet, en is alles frisch en geurig in de breede lanen van het °°° bosch, waar de inwoners van L., bij iederen schoonen zomeravond te zamen komen, om zich nog eens te verlustigen en te ontspannen.

„Zoo zoo!" hooren wij een leelijk maar vreeselijk coquette oude jonge jufvrouw uitroepen, „gaat de St. Clara naar H.? Kom! daar ben ik blij om, men was haast 's avonds niet meer veilig op de straat voor dien schandelijken losbol! Die ellendige vent!" denkt zij er bij, „hij wilde mij nooit zien, al liep ik hem nog zoo in den weg." „Ik begrijp maar niet hoe die Lucie, anders zoo'n nuffe, hem heeft willen hebben," zegt thans de andere dame.

„Och lieve hemel! hoe kom je daar bij? zeg liever hoe is de rijke, adelijke de St. Clara zoo gek geweest, zich zoo te verslingeren aan een arme modemaakster van een zeer dubbelzinnig gedrag!" Lucie en Pauline hadden de spreekster eens zeer onaangenaam verrast.

En zoo hooren wij verder: „Pauline is ook geangageerd met doctor (NB. Doctor) de Boer, nu dat zal hem te pas komen; hij heeft een ontzettende schuld; het zal mij verwonderen of hij nu nog zoo akelig zal blijven drinken; foei! zulk een nathals!" — Minder dan uw mooije vrijer, lief juffertje?

„En Julia gaat ook trouwen met dien kalen Willem de Bruin, dien naren bleeken stijven jongen; het is een vreemde geschiedenis, met een roman!" en een gedwongen ach versmoorde de zucht, die in den boezem oprees om de wille van hare versmade liefde.

„Het is mij verdoemd meêgevallen van Julius, ik had hem, net zoo goed een korf toegedacht, als Jan Pleizier, en beiden zijn er toch met glans doorgekomen."

Zoo spreekt een winderig heertje tot een paar vrienden. „Doorgehaald, zeg dan kerel! dat klinkt beter. Och! as je geld hebt, dan is het geen kunst om een examen te doen!" Waarom doet het de spreker dan ook maar niet?

„En ze gaan nu beiden trouwen, doctor de Boer meen ik, en Wilhelm de Bruin. Ja! die Wilhelm heeft daar een verdoemd mooi beroep gekregen, ook al een effect van de duiten! Nu, die lamme vent kan naar de maan loopen, voor mijn part; maar ik had toch wel gewild dat Julius en Jan Pleizier hier bleven."

„Die kerels hadden altijd verduivelden goeijen wijn en ze waren royaal ook!"

„Dat is waar!"

„Maar wij raken toch ook een paar slechte sujetten kwijt uit de stad, dat is toch ook waar!"

Ja, als die lieve jongens, die daar zoo spreken, b. v. morgen op den dag naar de Krim gaan!

Beste, geduldige lezer en lieve lezeres! ik wil niet mededeelen wat daar zoo al meer gesproken, geoordeeld en veroordeeld wordt.

Julius de St. Clara en Lucie de Bruin waren intusschen gelukkig. Homerus en Bandiet, die hunnen heer en meester getrouw bleven, waren tevreden en ook gelukkig.

Julia en Willem, onze Bacchus en Paulientje, deelden in datzelfde lot, en de oude heer de St. Clara, die een gerusten en vreedzamen ouderdom mogt genieten, heeft zich tot nog toe nooit beklaagd, dat hij de denkbeelden van Julius omtrent den roem en de eer van zijn geslacht heeft willen deelen! En hiermede is mijne schets geëindigd; aan den goedgunstigen lezer verblijve het regt te antwoorden op mijne vraag, die met bescheidenheid tot hen wordt gerigt: Zijn er zóó?

BLADVULLING.

Madame RIGIENEB, de vrouw van eenen advokaat te Versailles, liet zich eens in een talrijk gezelschap eenige gezegden ontvallen, die wel niet berispelijk waren, maar toch niet bijzonder wel te pas kwamen, en werd door haren man gegriefd en beschaamd door de lompe bestraffing: „zwijg toch, *Madame!* gij zijt eene zottin." Zij zweeg ook, en gedurende de vijfentwintig jaren, die zij nog leefde, sprak zij geen woord meer, zelfs niet tegen hare kinderen. Een diefstal werd in hare tegenwoordigheid gepleegd in de hoop om haar door verrassing tot spreken te brengen, maar vruchteloos; niets kon haar bewegen om haar stilzwijgen te verbreken. Als bij het huwelijk van een harer kinderen hare toestemming noodig was, knikte zij slechts met het hoofd, en teekende de acte.

TE HUUR:

Een nieuw gebouwd HUIS, gelegen buiten de Stad, in de Kampong *PONDOK PATTIE*, te bevragen bij (1495) A. M. DE ROODE.

TE HUUR:

Een huis gelegen in de *Hoofdwacht-straat*, naast het magazijn van den Heer J. HIJMANS, te bevragen bij den eigenaar
(1486) MOLITOR.

TE KOOP:

Een stuk **GRASLAND** op *Zeestrand*,
(1496) bij F. J. G. GEIB.

TE KOOP:

EENE AUTOGRAPHISCHE PERS,

zeer handig in 't gebruik, dienstig voor Handelskantoren.

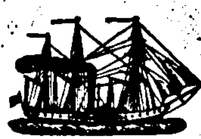
Te bevragen bij
(1497) DE GROOT, KOLFF & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt Clipper Fregatschip **JOHANNES LODEWIJK,** **Kapt. VAN DER WAAL,** om tegen het einde van deze maand direct van hier te vertrekken.

Het schip voert eenen geëxamineerden doctor.

Nadere Informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder en bij *De Agenten,*
(1498) DORREPAAL & CO.

Passage naar Batavia,

per **ELLEN** Kap. **Wentholt.**
(1488) Adres B. KOPERSMIT & CO.

VRACHT en PASSAGE NAAR SOERABAIJA

met het Ned. fregatschip **LOUISE,** Kapitein **P. BUIJS** Jr.

Deze bodem uitmuntend voor passagiers ingerigt, voert een' bekwamen doctor en zal denkelijk tegen het einde der volgende week van hier verzeilen.

Informatiën te bekomen bij *De Agenten,*
B. KOPERSMIT & CO.
(1487) *Samarang.*

Huwelijk.

Getrouwd:
G. J. LINTZ
met
E. R. ERMATINGER.
Weduwe van P. J. Hammel
SAMARANG, 5 *November* 1858. (1499)

Geboorten.

Bevallen van eene Dochter, Vrouwe P. SIBERG, geboren *Vereul.*
SAMARANG, *den 8sten November* 1858. (1499)

Voorspoedig bevallen van eene dochter, A. M. H. BARLAGE, echtgenoot van
B. C. LAMMERDING Sr.
SAMARANG, 3 *November* 1858.
Eenige kennisgave. (1463)

Sterfgevallen.

Op den 9den November, overleed alhier in den ouderdom van 22 jaren, mijn veelgeliefde Zoon F. H. SMULDERS.
Wed. W. C. SMULDERS,
geb. *David von Franquemont.*
SAMARANG, *den 12den November* 1858. (1500)

Op den 25 Julij 1858 overleed te Amersfoort onze veelgeliefde Moeder en Behuwdmoeder Vrouwe *S. C. van Bockom Maas,* geboren *Heshusius.*
W. S. N. VAN BOCKOM MAAS.
J. M. VAN BOCKOM MAAS.
Lammers van Toorenburg.
REMBANG, 28 *September* 1858.
Eenige kennisgeving. (1464)

SAMARANG.

☞ Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Zaturdag den 20sten November, *des avonds te* 6 *ure,* moetende de brieven uiterlijk des namiddags te 4 ure bezorgd worden.

— Zekere Javaansche vrouw, genaamd *Rasina,* huisvrouw van den Baweaner met name *Sawit,* is op den 6 dezer in de dessa *Wanadrie* van drielingen, alle van het mannelijk geslacht, bevallen, waarna een daarvan den volgenden dag is overleden.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 4den en tot met den 11den November 1858.

C. van der Linde, A. Dekens, D. N. Nolten, G. H. Missegues, W. van Raalten, W. C. Nash, H. H. Jansen, P. H. Breton van Groll, H. Altheer, F. J. de Calonne, M. G. F. C. Bausch, M. J. Klinkert, Mevr. C. W. Groenewald, J. M. Ginus, Briet en familie, Dr. Marten, C. S. A. Thurkow, J. G. D. Böck, G. A. Wermuth, J. W. Monteiro, Mevr. Eekhout, F. P. Schreefel, D. G. de Jonker, H. van Haasen.

VERTROKKEN PERSONEN.

D. N. Nolten, A. Dekens, H. Beer, A. P. Michel, L. F. Laforce, W. F. van Raadshoven en vrouw, W. J. Fredriks, A. E. Kläring, C. van der Linde, F. von Schmidt auf Altenstadt, M. G. F. C. Bausch, D. G. Michel, H. L. Hendriks, H. J. Klinkert, J. Nielsen, C. A. Witterland en twee Kinderen, H. G. Heffener, J. H. Heffener, W. van Raalten, H. E Barentz, G. Soekias.

Schepen in Lading.

Naar BATAVIA, Ned. schip Philips van Marnix, *E. van Duijn,* agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Ned. bark Jeannette en Agatha, kapt. *A Cleijndert,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Jan Pieterszoon Koen, kapt. *P. A. C. Hugenholtz,* agenten *Dorrepaal en Co*

Naar NEDERLAND, Ned schip Grondwet, kapt. *F. C. Kaminga,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. schip Ardjoeno, kapt. *J. F. A. Rapp,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Johannes Lodewijk, kapt. *A. H. van der Waal,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Guurtje Maria, kapt. *F. J. Boursewils,* agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Orion, kapt. *C. M. Borghorst,* agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar SOERABAIJA, Ned. schip Prins Fredrik der Nederlanden, kapt. *C. C. de Wit,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Joesrool Karim, kapt. *Sech Awab Bin Awab Said,* agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind bark l'Amitie, kapt. *J. Huwart,* agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar NEDERLAND, Eng. schip Agamemnon, kapt. *Thompson,* agenten *Mac Neill en Co.*

Naar FRANKRIJK, Frans. schip Notre Dame de Victoires, kapt. *H Maugau de l'Étang,* agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar BORDEAUX, Frans. schip Confiance, kapt. *F. David,* agenten *C. Damnitz en Co*

Naar BATAVIA, Ned. Ind. bark Marianna Anthoinetta, kapt. *J. Winter,* agenten *B. Kopersmit en Co*

Naar BATAVIA in PEKALONGAN, Ned. Ind. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt,* agenten *B. Kopersmit en Co.*,

Naar SINGAPOER, Ned. Ind schip Atidjatoor Rachman, kapt. *Sech Achmat Banseer,* agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Nov. 4 – Frans. schip *Confiance,* S. David, v. Batavia 31 Oct.

Nov. 5 Ned. schip *Johannes Lodewijk,* H. van der Waal, v Batavia 31 October, passagier de heer W. C. Nash.— Ned. bark *Guurtje Maria,* F. J. Boursewils, v. Cheribon 2 Nov.

Nov. 6 – Ned. Ind. brik *Arachman,* Mohamat Seman, v. Banjermassing 27 Oct.— Ned. bark *Orien,* C. W. Borghorst, v. Cheribon 4 November

Nov. 7 – Ned. Ind bark *l'Amitie,* J. Huwart, v. Riouw 17 Oct.— Ned. Ind. bark *Faidool Rachman,* Said Achmat Bin Abdul Rachman, v. Batavia 4 Nov.— Ned. Ind. brik *Joesroel Karim,* Sech Awab Bin Awab Said, v. Batavia 2 Nov — Ned. Ind bark *Thæ Goan,* Liem Tik-an, v. Riouw 27 Sept.— Ned. schip *Prins Frederik der Nederlanden,* C. C de Wit, v. Bat. 3 Nov.

Nov. 9 – Ned. Ind. bark *Sara Eleonora,* D. Schuijmer, v. Batavia 2 Nov.— Eng. schip *Agamemnon,* Thompson, v. Soerabaija 3 Nov. passagier de heer Marten.

VERTROKKEN.

Nov. 5 – Ned. Ind. bark *Said Mashoor,* Hadjie Achtmat, n. Banjermassing — Ned. Ind. bark *Wilhelmina Cox,* M. P. Deibel, n. Batavia — Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet,* J. F. Scheel, n. Batavia en Cheribon, met bannelingen.

Nov. 6 – Ned. Ind. schoener *Machmood,* Mohamat Bin Malik, n. Soerabaija — Ned. schip *Noach,* Wierikx, n. Nederland, met 6 terugkeerende militairen.

Nov. 7 – Ned. schip *Javaan,* H. Munnix, n. Pekalongan, Tagal, Batavia en Nederland — Ned. Ind. bark *Madina,* Hadjie Yoesoop, n. Singapoer.

Nov. 9 – Ned. bark *Theodora Machtilda,* Boelhouwer, n. Soerabaija.— Ned. bark *Stad Nijmegen,* H. P. Cruijs, n. Soerabaija.

Nov. 10 – Ned. Ind. bark *Atitoor Rachman,* Koesnin, n. Banjermassing.

Nov. 11 – Ned. Ind. bark *Joedul Hair,* Sech Abdulla Bin Oemar Baharoon, n. Cheribon.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 4den tot en met den* 11*den November* 1858.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia met het Ned. schip Johannes Lodewijk, kapitein *A. H. van der Waal.*

99 kn. manufacturen, 75 pak. koffij-zakken en 4 kn. groenten en vleesch, *N. H. M.*

100 vs. koperen en 10 vs. zilveren munt, *Gouvernement.*

Van Banjermassing met de Ned. Ind. brik Alrachman; kapitein *Mohamat Seman.*

13,536 bossen bindrotting, 22,670 ps. kadjang en maloeka matten, 2400 ps. lanang planken en 39 pik. kapas, *Order.*

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Prins Frederik der Nederlanden, kapitein *C. C. de Wit.*

Lading van Nederland.

1 kt. kramerijen en 7 kn. diversen, *B. Kopersmit & Co.*

100 manden bier, *C. Damnitz & Co.*

5 bn. manufacturen, *Dorrepaal & Co.*

100 vn. koperen munt en 204 coll. teer, *Gouvernement.*

Lading van Batavia.

4 ks. ijzerwerk, *van den Broek & Veeckens.*

300 ps. marmeren steenen, *Order.*

301 coll. diverse goederen, *Gouvernement.*

En andere lading van Nederland en Batavia, bestemd voor Soerabaija.

Van Singapore en Riouw met de Ned. Ind. bark l'Amitié, kapitein *J. Huwart.*

Lading van Singapore.

120 st. Chin. water-potten, *Order.*

Lading van Riouw.

658 pik. gambier, *Order.*

Van Riouw over Cheribon met de Ned. Ind. bark Thäe Goan, kapitein *Liem Tik An.*

Lading van Riouw.

361 pik. gambier, *Order.*

Lading van Cheribon.

608 st. Chin. steenen, 12 st. water-potten, 8 st. stolpen, 4 doz. glazen, 1 ton katjang olie, 100 pak. offer-papier en 2 pik. suiker, *Gezagv.*

Van Batavia met de Ned. Ind. brik Joësrool Karim, kapitein *Sech Awab Bin Awab Said.*

10 kn. manufacturen, *C. Damnitz & Co.*

4 bn. en 1 kt. lijnwaden, *M. A. Jasper.*

82 kn. manufacturen, *M. A Jasper. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

5 bn. zakken, *Mac. Neill & Co.*

2 kn. glazen, *Wermuth & Co.*

25 vs. boter, *van den Broek & Veeckens.*

1 kt. speelgoed, *Bijlevelt & Co.*

16 bn. goenie-zakken en 30 zak. tarwe, *P. Andreas.*

70 pik. damar, 440 pik. koffij, 13 kn. kleedingstukken, 1100 ps. led. zakken, 10 doz. en 10 pik. ijzerwerk, 2 kn. spiegels, 4 pik. staal en 44 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

146 kn. en 10 bn. lijnwaden, 30 st. wollen dekens, 17 dik. bladkoper, 36 krdj. Europ. kommen en borden, 1 kt. sigaar-bladen, 2 ps. schilderijen, 6 kn. diverse goederen, 263 kn. benzoin, 10 pik. rottenkruid, 19 kn. naalgaren, 50 pik. tarwe en 50 mand. aardewerk, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Faidool Rachman, kapitein *Said Achmat Baälie.*

4 kn. champagne, 1 kt. porcelein en 1 wagen, *Dorrepaal & Co.*

20 kn. lijnwaden, 25 vn. meel, 5 kn. zeep, 1 kt. broekenstof en 1 kt. staal, *C. Damnitz & Co.*

2 vs. boter, *B. Kopersmit & Co.*

11 kt. meubelen en 2 ks. glaswerk, *H. F. Morbottor.*

80 oxh. azijn, 5 kn. spiritus en 25 kn. brandewijn, *Soesman & Co.*

2 kn. diversen, *de Groot, Kolff & Co. (Uit het Regaal Pakhuis aldaar.)*

3 pik. lood, 6 st. en 130 pik. ijzer, 110 pak. offer papier, 4 kn. geel-oker, 1 kt. brillen, 150 pakj. knoopen, 1 kt. vederen pennen, 34 kalb. rozenwater, 1 kt. lampen, 1 kt. diversen, 4 kn. scheermessen, 2 kn. koralen, 5 pik. staal, 30 pak. led. zakken, 4 vs. tin, 34 pik. krijt, 5 ps. alkatieven, 1 kt. zijde en sarongs, 180 pik. damar, 5 pik. kasoemba bloemen, 10 pik. medicijnen, 5 pak. zeep, 100 pik. Japs. koper, 7 kn. mousseline en 1300 ps. zilveren Sp. matten, *Diverse Personen.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer.*

82 coll. meubelen, *Bijlevelt & Co.*

2 kn. manufacturen en 100 kn. wijn, *van den Broek & Veeckens. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

5000 ps. led. goenie zakken en 9 pak. goenie garen, *Dorrepaal & Co.*

470 pik. ijzer, 148 pak. zeep en 30 zak. tarwe, *P. Andreas.*

5 kn. kastor olie, *M. A. Jasper.*

84 coll. meubelen, *Fokker.*

4 vn. bier, *Pietermaat.*

8 kn. wijn, 1 kt. krumerijen, 1 kt. borstels, 20 kn. cognac, 2 pak. kazen, 1 kt. balans, 1 kt. eau de Cologne, 1 kt. provisiën, 48 keld. genever, 20 vs. loodwit, 1 kt. sigaren, 1 kt. zweepen en 1 kt. papier, *Wermuth & Co.*

14 kn. kleedingstukken, *Gouvernement.*

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomschip Batavia, kapitein *Neijts.*

1 ks. telegraafs-goederen en 1 kt. gem. kleedingstukken. *Order.*

1 ks. regaal, *Order. (Uit het Regaal Pakhuis aldaar.)*

En andere goederen van Batavia, bestemd voor Menado, Makasser, Molukkos en Soerabaija.

UITVOER.

Naar Singapoer met de Ned. Ind. bark Madina, kapitein *Hadjie Mohamat Yoesoop.*

16 kod. Java tabak, 140 pik. rijst, 6 pik. kandij-suiker, 1 kt diversen, 7 ps. gouden Sp. matten, 60 ps. gouden tientjes, 1160 ps. zilveren Sp. matten, 906 ps. zilveren rijksdaalders en 115 ps. zilveren guldens, *Diverse Personen.*

Naar Nederland met het Ned. schip Javaan, kapt. *H. Munnix.*

884 pik. koffij, *Het Agentschap der O. I. Lijfrente.*

2019 ℔ indigo, 2 kn. Inl. zuren en confituren, 1 pakje gedr. pisang, 1 vs. tamarinde, 1 zak. zw. peper, 1 defecte zilveren horologie en gouden ketting, 1 kt. boekwerk en 1 blikken doos defecte uniform pet, *B. Kopersmit & Co.*

3060 ℔ indigo, *van den Broek & Veeckens.*

Naar Nederland met de Ned. bark Theodora Mathilda, kapitein *D. Boelhouwer.*

75 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Soerabaija met de Ned. bark de Stad Nijmegen, kapitein *H. P. Cruijs.*

200 ps. hammen en 20 ps. rookvleesch, *Salomonson & Meijer.*

1 krandj. paardentuig en 2 kn. hoeden, *Wermuth & Co.*

1 ks. boeken, *Wermuth & Co. (Uit het Entrepôt.)*

4/2 ledige arak leggers, *Raadshoven.*

5 kn. en 6 vn. militaire goederen, *Gouvernement.*

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. bark Atitoor Rachman, kapitein *Koesnin.*

50 pik. kapook, 1 kt., 9 korg. en 28 ps. Europ. en Java lijnwaden, 7½ doz. glaswerk, 9 kod. Java tabak, 2 pik. Java koperen gongs, 3200 ps. Java spiegeltjes, 2 korg. Java ledige trommels, 20 ps schapen, 40 doz. Europ. borden, 5 doz. thee-kommetjes en 2500 ps. zilveren guldens, *Diverse Personen.*

Naar Cheribon met de Ned. Ind. bark Soedul Hair, kapitein *Said Abdulla Bin Oemar Baharoon.*

80 ps. Gouvernements balken, *Bloem.*

1 kt. mousseline en 2 pik. koperwerk, *Sech Salim Hadat.*

4 kn. Java koperwerk en 3 fls. ghie, *Sech Aboot Badjerie.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. brik Alrachman, kapt. *Mohamat Seman.*

8 kn. porceleinwerk, *F. A. Pringiers.*

205 ps. koehuiden, *Wermuth & Co.*

12 ps. rottingstoelen, *Njo Liem Hong.*

45 pak. stroo-matten, *Kwik Tjing Kiat.*

Naar Soerabaija met de Ned. bark Louise, kapt. *P. Buijs.*

50 kn. cognac, *Dorrepaal & Co.*

1 kt. mode-artikelen, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Rembang met de Ned. Ind. bark Thæ Goan, kapt. *Liem Tik-an.*

1 kt. en 1 pak. mousseline, 2 ps. laken, 360 ps. Chin. vloersteenen, 8 ps. Chin. watter potten, 9 ps. Chin. hammen, 5 pik. ijzer, 3 st. stolpen, 1 ps. graslinnen, 1 katje thee en 3600 ps. zilveren munt, *Gezagv.*

Naar Grissee met de Ned. Ind. bark Faidool Rachman, kapitein *Said Achmat Ba-alie.*

8 korg. Java zijden plangies en 1 korg. Java stroo-matten, *Gezagv.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *f* 30.—
Suiker, N°. 16, *f* 18.— geboden — hooger gehouden.
Indigo, per poud *f* 4.30 afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.— } op levering geboden,
Buffel-Huiden, per kodie, *f* 55 à *f* 60.— } geen voorraad.
Staart Peper, *f* 58.—
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 125.—
„ tweede „ idem. *f* 105 à *f* 110.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 17½.—
Katjang „ idem. *f* 17.—
Rotting, per pikol, *f* 7.— à *f* 8½.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 6/m. à pari.

Protestantsche Eeredienst.

Zondag den 14den November 1858.
des voormiddags te ½9 *ure,*
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

En des avonds te 7 ure,
VOOR DE MALEISCHE GEMEENTE.
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

Roomsch Catholijke Eeredienst.

Zondag den 14den November 1858.
Eerste H. Dienst *des morgens ten 7 ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags ten half 9 ure.*
LOF *des avonds ten 7 ure.*

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Nov.	uur 6	mg. 9	md. 3	av. 10	mg. 6	mg. 9	md. 3	av. 10	
5	24^{7}	27^{2}	32^{9}	22^{9}	O	O	O	NW	
6	25^{2}	26^{7}	30^{2}	23^{8}	O	O	O	O	
7	24^{9}	27^{1}	80^{1}	24	O	O	O	O	
8	24^{55}	27^{2}	30^{5}	23	O	O	O	O	
9	25^{6}	27^{5}	28^{4}	24	O	O	NW	NW	
10	25	27^{6}	30^{2}	23^{7}	O	O	NW	NW	geen regen, van 9—10 uur 's avonds onweder.
11	25^{5}	26^{5}	28^{5}	24^{5}	O	O	NW	NW	regen, van 8½—5 uur 's namidd. met onweder.

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij het
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.
van Vrijdag 12 November 1858, No. 46.

LANDMAIL BERIGTEN,
loopende tot 24 September 1858.

NEDERLAND.

— De weersgesteldheid bleef sedert ons vorig berigt voortreffelijk. De nazomer die wij genieten is zoo fraai als men zou durven wenschen. De temperatuur was op enkele dagen zoo warm, dat men zich in Julij verplaatst konde wanen. De berigten omtrent den oogst der veld- en aardvruchten luiden dan ook zeer gunstig en de prijzen der levensmiddelen blijven slap en dalende Men oogst het hooi als midden in den zomer, zoodat alle vrees voor gebrek aan vee-voeder geheel geweken is.

— Onze *Diergaarde* blijft steeds en als het ware bij den dag in ontwikkeling en bloei toenemen. Het aanzienlijk getal en de aandrang der kandidaten voor het lidmaatschap, maakte in deze week eene buitengewone ballotage noodzakelijk, waarbij 40 leden werden aangenomen. Intusschen was het getal op nieuw voorgedragenen zoo groot, dat er nog eene ballotage zal moeten plaats hebben op Vrijdag 1 Oct Z. M. de koning en de prins van Oranje, die deze stad den 5den October zullen bezoeken, zullen bepaald ook onzen *Dierentuin*, wiens spoedige daarstelling tot de merkwaardigheden van dezen tijd behoort, met een bezoek vereeren.

Den 24sten wordt het *Societeits-gebouw* opengesteld en te dier gelegenheid zal er een harmonie-concert en eene schitterende illuminatie in de ruime inrigting gegeven worden, waarvan men zich veel aangenaams voorstelt.

Voortdurend trekken de fraaije jonge leeuwen, waarvan wij reeds melding maakten, algemeene aandacht, vooral het mannelijke exemplaar, geschonken door den heer J. W. Verbrugge alhier, die even als de heer W. Suermondt te Batavia, die een fraaijen zwarten *Honigbeer*, per *Herman de Ruijter* overzond, veel genoegen van zijn geschenk oogst. Men behoeft echter nog een paar fraaije koningstijgers, alvorens deze jeugdige maar toch reeds krachtig ontwikkelde inrigting in belangrijkheid met hare zusters kan wedijveren. Ongetwijfeld zullen onze vermogende landgenooten in Indië, het wakkere bestuur van de *Diergaarde* behulpzaam zijn, om spoedig tot die hoogte te geraken. Eene giraffe en nog andere belangrijke geschenken worden verwacht.

Vervolg van het verslag der feesten ter viering van den 18den verjaardag van den Prins van Oranje.

— Reeds hebben wij met een woord melding gemaakt van hetgeen op den 7den September, tijdens het verblijf van de koninklijke familie te Amsterdam plaats greep. Wij moeten daarop echter nog even terugkomen.

Op het daartoe bestemde terrein bij de Utrechtsche Poort, had met veel plegtigheid de inheijing plaats der eerste paal voor het Paleis voor Volksvlijt. Dat terrein was bijzonder smaakvol ingerigt.

Behalve eene tribune, waarin het orkest onder directie van den heer J. Ed. Stumpff had plaats genomen, was er eene groote prachtige tribune voor de vorstelijke gasten, juist tegenover de heistelling opgerigt. Die tribune was op waarlijk vorstelijke wijze met de beelden van handel en nijverheid, tropheën met de rijks-, provinciale- en stedelijke wapens, oranje- en driekleurige vlaggen enz., versierd. De heistelling prijkte met het naamcijfer des konings, het stedelijk wapen, vlaggen en groen.

Achtereenvolgens kwamen HH. KK. HH. prins Frederik, prins Hendrik, Z M de koning en Z K. H. de kroonprins op het terrein aan en namen op de tribune plaats, waar zij zich niet alleen op de meest minzame wijze met de leden der directie voor het paleis onderhielden, en zich de plannen lieten vertoonen, volgens welke het paleis zal worden opgetrokken, maar zich ook den zoon van den aannemer, den heer Vermaes van Sliedrecht en den architect van het gebouw den heer Oudtshoorn, lieten voorstellen.

De hooge gasten, de burgemeester, twee der wethouders, de secretaris der stad, de leden der directie en de architect plaatsten vervolgens hunne namen op een sierlijk geschreven perkament, houdende, dat het inheijen van den eersten paal heden onder hoop op Gods zegen, in hunne tegenwoordigheid had plaats gehad, welk document in een blikken koker in het fundament zal worden gemetseld.

Middelerwijl was het inheijen van den paal begonnen en eenigen tijd later volbragt onder het zingen van een opzettelijk daartoe vervaardigd lied, waarna de werklieden blijkbaar tot genoegen der vorstelijke personen, die gedurende dien tijd den kuil waren genaderd, de volksliederen aanhieven.

Hiermede was de plegtigheid besloten, waarna Z. M. en HH. KK. HH. het terrein verlieten, na vooraf de leden der directie geluk gewenscht te hebben met de verwezenlijking van het grootsche plan, door hen ontworpen.

Hoewel het zeer ongunstig weder was, waren zoowel het terrein als de omringende plaatsen, door eene opeengepakte menschenmassa bezet.

Op het daartoe ingerigte terrein, tusschen de Weesper- en Muiderpoorten, had denzelfden dag de reeds vermelde harddraverij plaats.

Na den afloop heeft Z. M. de overwinnaars toegesproken.

H. K. H. prinses Hendrik had het Museum van Mw. van Loon van Winter bezigtigd en keerden ten 4 ure op het Paleis terug.

Des namiddags ten 5 ure was er diner ten hove van 35 couverts en des avonds soirée dansante.

Deze laatste was bijzonder luisterrijk en werd door 700 à 800 genoodigden bijgewoond. De roode zaal van het paleis was daartoe ingerigt en leverde door de mengeling van prachtige toiletten een heerlijk gezigt op. De groote zaal diende voor receptie-zaal. Het orkest van den heer J. E. Stumpff was achter een muur van bloemen en gewassen verborgen. Het bal werd door eene polka geopend onder directie van den dansmeester den heer P. Ruel. Onder de personen met welke HH. MM. zich bijzonder onderhielden, behooren vooral mr J. van Lennep en de heer Posno, Turksch consul alhier, die in Turksch gewaad was gekleed. Z. M. de koning en Z. K. H. de prins van Oranje waren in generaals uniform. Het bal werd ten $12\frac{1}{2}$ ure met eene polka besloten, terwijl ten 2 ure de laatst overgebleven gasten het paleis verlieten.

Den 8sten 's morgens heeft Z. M. vergezeld van HH. KK. HH. den kroonprins en de prinsen Frederik en Hendrik de maatschappijen *Arti en Amicitiae*, en *Felix Meritis* benevens de tentoonstelling van kunstwerken van levende meesters in het gebouw der koninklijke academie van beeldende kunsten, bezocht. De hooge gasten zijn daarna op het paleis teruggekomen.

Na het gebruiken van een dejeuner is de vorstelijke familie te 1 ure per extra-trein naar de residentie teruggekeerd.

Gelijk reeds eenige malen is geschied, heeft Z. M. ook nu weder, alvorens te vertrekken, den burgemeester zijne hooge tevredenheid betuigd over het onthaal der vorstelijke familie in de hoofdstad te beurt gevallen, terwijl Z. M. tevens den burgervader eene gift van f 2000 ten behoeve der algemeene armen dezer stad der hand stelde.

— Z. K. H. de prins van Oranje heeft nog, alvorens te vertrekken, het *Zeemanshuis* en den heer E. C. Scharff, met een bezoek vereerd.

Aan het bezoek bij den heer E. C. Scharff, verbindt zich eene belangrijke bijzonderheid, die wij niet onvermeld mogen laten. Het is bekend, met welke verknochtheid de familie Scharff steeds aan het stamhuis van Oranje gehecht was. Gaven daden van die gevoelens weleer in benarde tijden blijk, later ontvingen de vorsten uit dat Huis bij hunne komst in Amsterdam steeds in woorden de verzekering, dat die gevoelens nog onveranderd waren, ook al gaven de tijdsomstandigheden geene gelegenheid ze op andere wijze te betoonen. Ditmaal nu had de koning den heer Scharff in de lange reeks van bezoekers ter audientie gemist; en naauwelijks was het vorstelijk gezin Maandag, na den afloop der audientie met de genoodigden aan den disch gezeten, of Z. M informeerde zich met de meeste belangstelling naar den heer Scharff, en vernam spoedig dat diens afwezigheid was toe te schrijven aan de moeijelijkheid, zoo niet de onmogelijkheid, zich ten hove te vertoonen, door ligchaamsgebrek veroorzaakt. Dadelijk droeg Z. M. den prins van Oranje alstoen in de hartelijkste woorden de last op, den heer Scharff te gaan bezoeken, om hem te betuigen hoe leed het Z. M. geweest was een zoo getrouw vriend van HD huis niet ter audientie te mogen zien, en de heer Scharff wijders de verzekering van Zr. Ms hoogachting over te brengen; — van welke aangename last de prins van Oranje, geheel in den geest zijns koninklijken vaders, zich, zoo als bleek, dan ook bij den heer E. C. Scharff kweet.

— De burgemeester dezer stad heeft bij afzonderlijke publicatie zijnen opregten dank aan de burgerij betuigd, niet alleen voor de wijze, waarop zij aan de uitnoodiging van het stedelijk bestuur heeft voldaan, tot deelneming aan het feest, tijdens het verblijf van HH. MM. en het koninklijk huis, in de afgeloopene dagen gevierd, waardoor de burgerij getoond heeft de onderscheiding, aan de hoofdstad ten deel gevallen, door dit bezoek op zulk een tijdstip, op prijs te stellen en te waarderen, maar ook voor de ondervonden medewerking in het handhaven der genomen maatregelen in het belang der openbare orde, aan welke medewerking het hoofdzakelijk mag worden toegeschreven, dat, niettegenstaande den grooten toevloed van volk op bijna alle plaatsen der stad, de goede orde geen oogenblik is gestoord geworden.

— Wij deelen wijders met genoegen mede, dat Z. M. de koning, den verdienstelijken componist, den heer Richard Hol, een kostbaar gouden horologie, versierd met het portret van Z. K. H. den prins van Oranje, heeft ten geschenke gezonden, als blijk van waardering van den door hem gecomponeerden *Welkoms-groet aan Z. K. H. den prins van Oranje*, uitgevoerd bij de serenade op 4 September jl.

— Reeds sedert eenige dagen maakte men in de residentie toebereidsel tot eene plegtige ontvangst van het koninklijk geslacht en van den prins van Oranje in 't bijzonder, bij HDs. terugkomst uit de hoofdstad.

Reeds vroeg in den morgen waren van de openbare en de meeste bijzondere gebouwen Oranje- of Nederlandsche vlaggen uitgestoken, en waren de woningen van vele ingezetenen met groen versierd.

De koninklijke familie werd ten $2\frac{1}{2}$ ure verwacht. Tot hare ontvangst was het stationsgebouw met luister versierd. De galerij, wachtkamer en corridor prijkten met de schoonste bloemen en festoenen van groen en nationaal doek, waar tusschen de borstbeelden van H. H. M M. den koning en de koningin gunstig uitkwamen. Tal van vlaggen wapperden van de zich op het stationsterrein bevindende gebouwen.

Ten $2\frac{1}{4}$ ure verkondigde het klokkenspel, dat de buitengewone trein, die smaakvol versierd was, aan het station was aangekomen. H. M. de koningin en prins Alexander hebben zich onmiddelijk naar het Huis ten Bosch begeven, en werden door de ontelbare volksmenigte met veel gejuich begroet. Met niet minder blijken van geestdrift werden Z. M. de koning en Z. K. H de Prins van Oranje door de menigte ontvangen, toen deze naar het paleis in het Noordeinde langs de prachtig getooide hoofdstraten terugkeerden. Prins en prinses Hendrik vertrokken daarna naar het paleis in het Voorhout, terwijl prins en prinses Frederik en prinses Maria zich naar HD buitengoed *Bakkershagen* hebben begeven.

Alvorens Z. M. de koning van het station naar het paleis in het Noordeinde teruggekeerd is, heeft Z. M. den prins van Oranje naar het paleis aan den Kneuterdijk vergezeld. Z. K. H. werd aan den ingang aldaar ontvangen door den heer Camp, architect der koninklijke paleizen. De koning heeft den kroonprins vervolgens welkom geheeten in HD. nieuw paleis en heeft daarop met Z. K. H. de appartementen, die met veel smaak zijn ingerigt, bezigtigd Vervolgens heeft Z K. H. den koning uitgeleide gedaan, die hierop naar HD. paleis is teruggereden.

De algemeene illuminatie overtrof de verwachting, die men daarvan had opgevat. Het gunstige weder bleef onafgebroken voortduren en droeg tot den luister dezer verlichting grootelijks bij. De paleizen van HH. KK. HH. prins Hendrik en prins Frederik prijkten schitterend in gaz en met de van wege de stad aangelegde verlichting wedijverden die der hôtels van het algemeen bestuur en de buitenlandsche gezanten, de societeiten en koffijhuizen en der woningen der ingezetenen: allerwege had men al toegebragt wat aan deze illuminatie pracht, smaak en verscheidenheid kon bijzetten. Verlichte lijnen der gebouwen, naam- en jaarcijfers, starren, kroonen, zuilen, hier met lichtglazen, daar met gaz, ginds met gekleurde ballons, of inwendig met bougies sierlijk tusschen groen en keurig gebloemte uitkomende: het geheel bood een verrukkend schouwspel aan.

Op den voorgrond stond de lichtpartij over het paleis, dat de kroonprins voor het eerst betrokken had, waar de wapenschilden van alle Neêrlandsche gewesten schitterden. Daarbij was een sierlijke muzijktempel opgerigt met eene fraai verlichte kroon, welke eene schoone uitwerking deed. De muzijk der schutterij van de residentie voerde in dezen tempel verscheiden stukken uit.

Aan die hoofdpartij aangesloten, leverde de Kneuterdijk en bijgelegen ruime pleinen eenerzijds, het Voorhout aan den anderen kant, en zich verder daaraan verbindende de Vijverberg, en de op het water uitmuntend aangebragte verlichting een allerschoonst geheel op Aan deze zijde van het Voorhout, digt bij de Houtstraat, was een andere muzijktempel, waar zich de muzijk der dragonders bij afwisseling deed hooren.

Buitenhof en Plein, Tournooiveld en 't Korte Voorhout, de reeks grachten over het Bosch en langs het Kanaal, de hoofdstraten niet alleen, maar ook de zijstraten en kleinere grachten, alle droegen bij tot deze verzinnelijking van 's volks vreugde op uitmuntende wijze.

Al vroeg wemelde het van duizende voetgangers en tal van rijtuigen; de bevolking der residentie was door scharen bezoekers van buitenaf, door vollen trein na trein, vermeerderd en een vrolijk gejoel vervulde de lucht.

In den vooravond, kort nadat de illuminatie ontstoken was, en ook later, zag men te midden van die ontelbare menigte de leden der koninklijke familie bij herhaling verschillende gedeelten der stad doorrijden, en het behoeft wel niet gezegd te worden, dat het levendigste gejuich HD. begroette Dit liet zich vooral vernemen bij de verschijning van Z. M. en Z. K H. den prins van Oranje, die in een open rijtuig gezeten en begeleid door den burgemeester dezer stad, tot zelfs de achterbuurten der residentie doorreden, alsmede van H. M. de koning met Z. K. H prins Alexander, die zich in eene andere calèche bevonden. HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik en HH. KK. HH. prins en prinses Frederik en prinses Maria bezigtigden in twee andere rijtuigen de feestvierende stad.

Het was ten ongeveer een ure, dat Z. M. de koning van Z H.K den kroonprins aan diens paleis afscheid nam; de prins deed Z M. uitgeleide en een luid hoezee der menigte deed zich op dit oogenblik, als ten besluite van dit feest vernemen.

De tweede feestdag, 9 September, werd mede door het schoonste zomerweder begunstigt. Met de spoortreinen en andere vervoermiddelen kwam telkens een nieuwe toevloed van bewoners der omstreken, tot bijwoning der volksvermakelijkheden die thans plaats hebben. Alles stroomde naar de plaats waar die volksfeesten gehouden worden, de Maliebaan. Men zag er mastklimmen, koorddansen, boegsprietloopen, ringrijden en andere uitspanningen om het volk genoegen te geven. Ten andere bevonden zich een aantal broedertjes- en wafelkramen, zoomede ververschingstenten, op het ruime terrein. Ten half elf ure werd een aanvang gemaakt met het ringrijden, waar een groot aantal toeschouwers zich vermaakte.

Des avond heeft de nationale zangschool, met medewerking van de Typograhpische zangvereeniging, den prins van Oranje een nationalen huldezang met fakkellicht gebragt. Eene zeer talrijke menigte was te zamen gestroomd om de serenade bij te wonen. Vervolgens werd het geheele paleis fraai door Bengaalsch vuur verlicht. De prins van Oranje heeft zich hierop voor het open raam aan de menigte vertoond, en door een zijner adjudanten de directeuren binnen genoodigd. Z. K. H. heeft hun allerminzaamst zijn hartelijken dank betuigd voor dit nieuwe bewijs van genegenheid.

In het Bosch was door de *Witte Societeit* eene verlichting ontstoken. De lanen van af de Boschbrug waren doelmatig verlicht. Aan het einde der Sophialaan, die door drie kroonen geillumineerd was, was een wapenschild aangebragt, waarop zich een gekroonde W. vertoonde. De societeitstent zelve was, even als in Junij jl, schitterend verlicht, terwijl daarover een op het water aangebragte groote W. heerlijk uitkwam Langs den vijver bevonden zich bij afwisseling sterren en het naamcijfer W. Ten ongeveer $9\frac{1}{2}$ ure verscheen Z. K. H., vergezeld door HDs adjudanten, den majoor van den Bosch en jhr. de Kock. De kroonprins werd aan de societeit ontvangen door heeren commissarissen, terwijl door het muziekkorps van het reg. grenadiers en jagers het Wilhelmus werd aangeheven. Daarna werd een door den heer Dunkler gecomponeerde feestmarsch ter eere van Z. K. H. uitgevoerd. Vervolgens werd een rood, wit en blaauw Bengaalsch vuur ontstoken. Tot 11 ure is de prins in de societeit gebleven en heeft daar de uitvoering van eenige uitstekende stukken bijgewoond. Bij zijn vertrek werd HD. door de commissarissen uitgeleide gedaan, waarop het *Wien Neêrlandsch bloed* werd aangeheven. Even als bij zijne aankomst werd de prins van Oranje bij zijn vertrek door de bevolking met geestdrift begroet. De menigte heeft zich ook naar het Paviljoen begeven, dat mede zeer fraai verlicht was en waar zich de muzijk der dragonders deed hooren.

Voor de harddraverij, die den 10den (derde feestdag) des namiddags ten half twee ure aanving, waren 18 paarden ingeschreven, zoowel uit 's Gravenhage, als omliggende gemeenten in Zuid-Holland, en ook uit Friesland en Noord-Holland. Het muziekkorps der jagers, deed zich hooren en het weder was uitlokkend. Omstreeks twee ure verscheen Z. K. H. de prins van Oranje op terrein. Door den burgemeester plegtig ontvangen, nam hij, met zijne adjudanten, plaats in de daarvoor bestemde loge, waar ook de wethouders hunne opwachting bij Z. K. H. maakten. De prins onderhield zich met allen even minzaam, bleef een poos de harddrijverij gadeslaan, en nam kort daarop afscheid.

De avond van dezen feestdag was voorzeker niet minder schoon dan die der vorigen. Zoo als was aangekondigd zou, met goedkeuring en bevordering van het gemeentebestuur, door de liedertafel *Caecilia*, onder beschermheerschap van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, in de schouwburg een zangersfeest en wedstrijd van liedertafels plaats hebben. H. M. de koningin, Z. K. H. de prins van Oranje, HH KK. HH. prins en prinses Frederik, prinses Maria en prinses Hendrik, woonden de uitvoering bij. Ruim ten half 8 ure werd het feest geopend door eene ouverture voor groot orkest van den heer Lubeck, die den bekwamen toonkunstenaar allezins tot lof verstrekte. Van de acht liedertafels die zich aanvankelijk hadden aangegeven, waren slechts vijf opgekomen, namelijk *Eutonia* van Amsterdam, *de Vereeniging* van 's Gravenhage, *de Avondster* van Leyden, *Rotte's Mannenkoor* van Rotterdam en *Euterpe* van Amsterdam.

De wijze waarop de verschillende nummers door deze liedertafels uitgevoerd werden, verwekte algemeenen bijval. Met belangstelling zag men dan ook de uitspraak der jury te gemoet. De uitslag bleef niet lang achter. Nadat de tweede afdeeling geopend was met eene ouverture van den heer van der Does en nadat door de liedertafels van 's Gravenhage *Caecilia, Euphonia* en *de Vereeniging*, met begeleiding van koperen-instrumenten, twee zangstukken waren uitgevoerd, als Mendelsohn's *Festgesang an die Künstler* en het bekende *Vlaggelied* van Verhulst, nam de heer Soury, president der liedertafel *Caecilia* het woord, om de uitspraak der jury (de heeren Boers van Delft, van der Does, Dunkler, Lubeck en Renaud van 's Gravenhage) kenbaar te maken. Hij bood namens de jury aan *Euterpe*, van Amsterdam, den eersten prijs een gouden eereschild, door den koning geschonken; aan *Eutonia*, van Amsterdam, den tweeden prijs, eene georneerd zilveren portretmédaille, door Z. K. H. prins Fredrik tot geschenk bestemd, en aan de *Vereeniging* van 's Gravenhage, den derden prijs, eene georneerd zilveren médaille, door het gemeentbestuur der hofstad daartoe aangewezen. Een der liedertafels ontving van wege H. M. de koningin eene zilveren herinnering-Médaille. Daarna werd met de meeste opgewektheid door al de liedertafels het Ned. volkslied aangeheven. Met dat lied, bij een zoo bijzonder feest, in tegenwoordigheid van bijna al de leden van het vorstelijk huis aangeheven, stemden alle toeschouwers in.

Ten 11 ure zou het vuurwerk worden ontstoken in de Maliebaan, die op verschillende wijze, het zij van stadswege, hetzij van den kant der tenten en kramen, doelmatig verlicht was. Er was eene tribune ingerigt en verlicht ten dienste van het vorstelijk gezin. Ten $11\frac{1}{4}$ ure verkondigde een luid hoerah dat H. M de koningin en HH. KK. HH. de prins van Oranje en prins en prinses Hendrik op de tribune waren aangekomen. HH. KK. HH. werden door den heer burgemeester verwelkomd, waarop twee vuurpijlen, die van den kant der kon. loge werden afgeschoten, het teeken gaven, dat het vuurwerk een aanvang had genomen. Dat vuurwerk was inderdaad prachtig.

Het eerste stuk was eene toepaselijke decoratie, in het midden waarvan eene inscriptie ter eere van den prins van Oranje, omgeven door eene uitgebreide cascade, eindigende met canonnades. Het werd besloten door eene prachtige decoratie, ter eere van Z.K.H. bestaande in eene breede colonade, dragende de jaartallen 1840 en 1858. In het midden daarvan bevond zich een eerzuil, waarin het uit Bengaalsch vuur daargesteld gekroond naamcijfer W. prijkte, omgeven door bloemrijk vuur, enz. Luide blijken van goedkeuring werden allerwege gegeven, en te midden van het gejuich keerde de kon. familie naar hare paleizen terug.

Zelden zag men zooveel volk bijeen als bij deze gelegenheid. Allerwege heerschte de grootste vreugde. Tot laat in den nacht hield de beweging en de levendigheid aan.

De gehouden feesten zullen voorzeker bij ieder, die daarvan getuige mogt zijn, in levendige herinnering blijven.

— Na afloop van deze feesten ontving de prins van alle staats-ligchamen, autoriteiten en diplomaten, op verschillende dagen, officieuse gelukwenschingen enz. Den 14den heeft de prins voor de eerste maal deelgenomen aan de beraadslagingen van den Raad van State. Z. K. H in uniform gekleed, werd van HDs. paleis naar de vergaderzaal vergezeld door den graaf van Lijnden, chef van HDs. militair huis Aan het lokaal op het Binnenhof werd Z. K. H. in de vestibule ontvangen door eene commissie uit den raad, bestaande uit de heeren Netscher en van Breugel, die Z. K. H. in de raadzaal hebben binnengeleid, waarna de prins zitting genomen heeft.

— Z. M. de keizer aller Russen heeft goedgevonden Z. K. H. den prins van Oranje te benoemen tot ridder grootkruis der orde van den H. Andreas. Aan het bezit dezer orde is het regt verbonden, alle Russische ridderorders te mogen dragen.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. de koning bij gelegenheid van den verjaardag van den kroonprins dezen in vollen en vrijen eigendom afgestaan het huis, door Z. K. H. tijdens zijn verblijf aan de academie te Leyden bewoond.

— Z. M. heeft benoemd in de orde van de Eikenkroon, tot grootofficieren de hoogleeraren, *Cock, van Aesen, van der Boon Mesch* en *Vissering*; tot officieren de heeren *M. Westerman*, te Amsterdam en *J. Bervoets*, te 's Hage en tot ridder den heer *F. Dunkler*, kapelmeester van het reg. grenadiers en jagers.

— H. M. de koningin heeft zich den 13den met prins Alexander en een talrijk gevolg naar Stuttgardt begeven, ten einde aan het Wurtembergsche hof den verjaardag van den koning, H. M. vader, te vieren.

— De Overland-post, loopende tot 24 Julij, is den 15den September alhier aangekomen.

FRANKRIJK.

— Sedert 7 Sept is te Parijs het berigt algemeen verspreid, dat het stelsel van vrijen handel in Algerie ingevoerd en alle havens aan de kust tot vrijhavens verklaard zullen worden. Het besluit verdient allen lof, en er is zeker geen beter middel om de welvaart dier kolonie te bevorderen. Men weet ook hier zeer goed dat de keizer zoowel als prins Napoleon het vrije handelstelsel toegedaan is. De bepaald uitgedrukte wensch van een deel der bevolking om het Fransche tarief in geen liberalen zin gewijzigd te zien, was dan ook voor eenige jaren uitsluitend de oorzaak, dat de keizer zijne plannen ten dien opzigte liet varen, natuurlijk ten nadeele van het algemeen en ten voordeele van een tal industriëlen. Van een anderen kant verneemt men daarentegen, dat er voorloopig slechts sprake is om de Algerijnsche producten vrij van regten in Frankrijk toe te laten, doch de invoerregten in Algerie te behouden, »tot bescherming der koloniale industrie."

— Het officieele orgaan deelt verder den maandelijkschen staat der bank mede. Daaruit blijkt, dat de voorraad edel metaal met fr. 32,260,000, de voorschotten op openbare fondsen en andere waarden met fr. 8,330,000, de circulerende bank-biljetten met fr. 8,650,000, en de rekeningen courant met de schatkist fr. 7,336,800 vermeerderd zijn; terwijl de portefeuille eene vermindering heeft ondergaan van fr. 24,750,000.

— De *Times* heeft zich in den laatsten tijd weder over de Fransche aangelegenheden uitgelaten, en wel op eene wijze, die herinnert aan den toon, dien dit blad onmiddelijk na 14 Januarij heeft aangeslagen. Dat men daarover hier zeer gevoelig is en nog meer dan men langs officieelen weg laat blijken, is gemakkelijk te begrijpen; doch men kan zich daarentegen troosten met de opmerking, dat de tegenwoordige aanvallen der Engelsche journalistiek, eigenlijk meer tegen de Fransche natie dan tegen de Fransche regering zijn gerigt. Uit dit oogpunt beschouwd, is het dan ook minder te verwachten, dat het blad hier in beslag zal worden genomen, waartoe men trouwens slechts ongaarne overgaat. In welk bedwang de regering overigens hare eigene dagbladpers moge kunnen houden, zoo ziet zij toch wel in, dat zij door een conflict met de *Times* eigenlijk met eene magt in Europa te doen zou hebben. Het is trouwens algemeen bekend dat dit blad een aanmerkelijken invloed op de openbare meening in Engeland uitoefent. De *Revel*, het bekende blad van den heer Granier de Cassagnac, tracht nu aan te toonen, dat de *Times* reeds zijne beste dagen gehad heeft, terwijl de *Patrie* zich daarmede vereenigt, om er tevens nog eenige stichtelijke gevolgtrekkingen uit af te leiden.

— Volgens den *Constitutionnel* schijnt het zeker dat te Cherbourg dezer dagen bevel ontvangen is, om een gepantserd fregat, dat is een fregat bekleedt met ijzeren platen van tien tot twaalf duim dikte, te bouwen. Dit vaartuig, waarvoor de plannen reeds aangekomen zijn, zal een stoomtuig hebben van genoegzame kracht om onder de snelst zeilende schepen te kunnen worden gerekend, niettegenstaande de zwaarte van zijn omkleedsel; het zal gewapend worden met 30 stukken, die ver dragen, getrokken loopen hebben en langwerpig ronde kogels schieten. In het begin van het volgende jaar moet het bouwen van een ander fregat van dezelfde soort aangevangen worden. Ook wordt gezegd dat het linieschip *Gemmapes*, hetwelk ontwapend te Cherbourg ligt, binnen kort op de helling zal komen, om in een stoomschip veranderd en, op de wijze der drijvende batterijen, met ijzer bekleed te worden.

— Het huwelijk van den hertog van Malakoff behoudt nog steeds het eigenaardig interessante voor de Parijzenaars, te meer omdat men de opmerking maakt, dat het bij de tegenwoordige hooge titularissen van Frankrijk bijna tot den *bon ton* schijnt te behooren, zich eene echtgenoote in het buitenland te kiezen. De heer de Persigny, b. v. is met eene Engelsche, de Morny met eene Russische, Walewski met eene Italiaansche dame gehuwd, terwijl de maarschalk Pélissier thans dat voorbeeld volgt, met eene Spaansche schoone, eene landgenoote van de keizerin, tot den rang van hertogin van Malakoff te verheffen. De bruid is inderdaad eene nog jeugdige schoonheid te noemen, want in weerwil van haren 32 jarigen leeftijd, kan zij nog zeer goed voor een meisje van beneden de 25 doorgaan. Voeg hierbij eene eenigzins rijzige gestalte, zware, gitzwarte lokken, waarbij de zachte blanke tint van het gelaat nog zooveel te schooner uitkomt, het fiere der Spaansche type, dat echt karakteristieke der jeugdige donna's, en men zal zich kunnen overtuigen, dat de toekomstige hertogin onze *beau monde* wel eenigzins moet interesseren, vooral omdat zij, ofschoon geene middelen bezittende, zich altoos een schitterend huwelijk in de toekomst had voorgesteld, en thans de verwezenlijking van dit uitzigt in de *haute volée* Parisiennes te gemoet gaat. De maarschalk is reeds 63 jaren oud, niet groot van persoon, en heeft bij eene tamelijke corpulentie en grijze haren, ten volle het voorkomen van zijnen leeftijd, ofschoon hij van onder zijne donkere wenkbraauwen een helderen, levendigen blik werpt. Hij bezit eene dotatie van 100,000 livres rente, en trekt 300,000 francs als gezant te Londen, 40,000 fr. als maarschalk, 30,000 fr. als lid van den senaat en 2 à 300,000 fr. rente op de Turksche schatkist.

— In Rusland begint men het grootste plan te vormen, om het thans in aanleg zijnde spoorwegen tot aan de Chinesche grenzen uit te breiden. Op deze wijze zou Rusland wel eens even zoo goed meester kunnen worden van den Chineschen handel als het nu reeds in het bezit is van de snelste communicatie langs de postroute. Met het oog op deze omstandigheid, zou het dus voor Engeland meer dan tijd zijn, om zijn oppositie-stelsel ten aanzien van de doorgraving der landengte van Suez te laten varen.

— Het dagblad van Konstantinopel van den 1sten dezer behelst het volgende verhaal nopens de ontdekking aldaar van eene groote hoeveelheid valsch papieren geld:

Op de Engelsche stoomboot *Aya Sophia*, van de maatschappij D. Pappa, diensdoende tusschen Liverpool en Konstantinopel, en Syra aandoende, bevond zich o. a. eene dame, die in laatstgenoemde haven, plaats op de boot had genomen. Deze nog jeugdige en elegante vrouw was met smaak gekleed, onderscheidde zich door goede manieren en kon, naar haar uiterlijk te oordeelen, doorgaan voor eene vrouw uit de groote wereld. Te Konstantinopel aangekomen zijnde, kwelde haar zoodanig de zorg voor hare talrijke bagage, dat zij een der kommiezen van de stoombootmaatschappij uitnoodigde om haar naar het kantoor der douane te vergezellen en door zijne tusschenkomst het doorzoeken harer koffers te voorkomen. Niettegenstaande haar verzet en dienzonderlei lieftalligheden, slaagde zij er echter niet in om van het verpligte onderzoek der tolbeambten verschoond te blijven. Zij zeide liever 100 piasters te willen geven, dan hare in drie koffers gepakte frissche kleederen besmet te zien door de grove handen der douaniers. De directeur der douane, Abdullah-Hiffet-Bey, stelde haar op de beleefdste wijze gerust nopens het gevaar dat hare kleedjes liepen, beloofde dat niets zou worden omvergehaald, maar drong er tevens op aan, dat de beambten althans een blik in de koffers zouden werpen. De dame moest eindelijk toegeven. De koffers geopend zijnde, zag men daarin oppervlakkig niets dan eenige japonnen; maar toen de directeur een dier kleederen met de noodige omzigtigheid had doen opligten, was hij niet weinig verwonderd reeds den bodem der koffer voor zich te zien, hetgeen ten eenenmale onverklaarbaar was, wanneer men de hoogte der koffer in aanmerking nam. Eenmaal wantrouwen opgevat zijnde, werden zij naauwkeuriger onderzocht en men ontdekte toen, dat zij van dubbele bodems voorzien waren, waarin men niet minder dan voor 1,230,000 piasters valsche muntbilletten (caimés) van 20 piasters vond, in pakjes van 1000 stuks, netjes gerangschikt. De dame zelve werd daarop gevisiteerd, en men vond nogmaals voor 20,000 piasters valsche caimés, die in haren mantel en rokken waren vastgehecht. Onmiddelijk daarna werd zij naar het ministerie van policie overgebragt. Men merkte op dat zij gedurende het vervoer vele blijken van ontroering gaf en beurtelings door schaamte en spijt scheen aangedaan te zijn; zij verborg haar gelaat achter een sluijer, maar greep dien sluijer telkens in zenuwachtige opgewondenheid tusschen de tanden en scheurde hem daardoor bijna geheel in stukken. Door den minister in persoon in verhoor genomen, aarzelde zij niet haren naam S... C..., dien van eene der aanzienlijkste familiën des lands, bekend te maken; het bleek, dat zij gehuwd is en in Moldavie het daglicht zag. Na dit eerste verhoor werd zij naar de gevangenis of vrouwen overgebragt. Reeds den volgenden dag werd zij door den groot-vizier in verhoor genomen, hetgeen tot bewijs kan strekken van het gewigt der zaak en van den spoed, waarmede het proces wordt voorbereid. Voor den oogenblik gelooft men, dat deze vrouw de medepligtige is eener bende behendige en gvaarlijke boosdoeners, die te Syra schijnen te nestelen. Met zekerheid is daaromtrent echter nog niets te zeggen.

Latere berigten melden nog dat de voren omschreven ontdekking tot vermoedens omtrent de lading van het vaartuig zelve aanleiding gegeven heeft, ten gevolge waarvan een naauwkeurig onderzoek plaats had, waarvan de uitslag was, dat door de kommiezen verschillende kisten aan order zijn in beslag genomen, bevattende voor eene som van 11 millioen piasters aan valsch papieren geld.

ENGELAND.

De koninklijke familie bevindt zich thans te Balmoral.

— Men wil weten, dat lord Derby, het hoofd van het kabinet, nog vóór kermis bij het parlement eene herziening der kieswet zal indienen, daar het ontwerp reeds voor een goed deel gereed zou zijn. Na die indiening zou dan, zoo als gewoonlijk, het parlement verdaagd worden tot in de maand Februarij. Men voegt er bij, dat het ontwerp op liberalen leest geschoeid is. Men zal zich bij deze gelegenheid herinneren, dat lord Palmerston, hoewel hij herhaaldelijk de indiening eener nieuwe kieswet toegezegd heeft, immer redenen heeft weten te vinden, om het bij die belofte te laten. Het behoeft echter niet gezegd te worden, dat dit berigt geen onvoorwaardelijk geloof verdient.

— De heer Charles Bright, de ingenieur, die zich bij het leggen van den Transatlantischen Telegraaf zoo verdienstelijk heeft gemaakt, is door den lord-luitenant van Ierland namens de koningin tot de waardigheid van ridder verheven.

— Het met China gesloten tractaat is thans ontvangen, doch nog niet officieel openbaar gemaakt. Intusschen behelst de met de laatste overlandmail ontvangen *North China Herald* van 13 Julij, dienaangaande het volgende:

»Uit eene goede bron hebben wij het volgende overzigt ontvangen van de belangrijkste punten van het tractaat, dat den 26sten Junij te Tientsin geteekend is tusschen lord Elgin en de keizerlijke commissarisen Kwei-Liang en Hwa-Shana en dat later door den keizer van China is geratificeerd. Het tractaat behelst 56 artikelen.

»Art. 1. Bevestigt het oude tractaat van Nanking en vernietigt het supplementair tractaat en de algemeene bepalingen.

»Art. 2. Voorziet in de benoeming (ter keuze) van Chinesche en Britsche gezanten bij de hoven van Peking en Saint James.

»Art. 3. Behelst bepalingen ten opzigte van het permanent verblijf van den Britschen gezant te Peking en van zijn huisgezin en gevolg.

»Art. 5. De Britsche gezant zal zijne zaken afhandelen met een secretaris van staat op den voet van gelijkheid.

»Art. 6. De zelfde privilegiën worden toegekend aan den Chineschen gezant te Londen.

»Art. 7. Heeft betrekking op de consuls en hun officiëlen rang.

»Art. 8. Het Christendom wordt geduld en de belijders er van door het geheele rijk beschermd, hetzij die tot de Protestantsche of tot de Roomsch-Katholieke godsdienst behooren.

»Art. 9. Britsche onderdanen mogen voor hun vermaak of voor hun handel naar alle deelen van het land reizen. Verder behelst dit artikel bepalingen omtrent de paspoorten, en de steden welke zich in handen der rebellen bevinden.

»Art. 10. Chinkiang zal voor den handel worden opengesteld binnen een jaar na de onderteekening van het tractaat; dit zal mede het geval zijn met drie andere havens aan de Yant-tze Kiang, tot op de hoogte van Honkow, na de ontruiming van de oevers dier rivier door de rebellen.

»Art. 11. De havens van Niu-Chwang (Mandchurie) Tangchaw (golf van Pechelt), Tai-wan (Formosa), Smato w en Kiung Chow (Hainan) zullen behalve de geopende havens, nog worden opengesteld.

»Art. 26. Het tarief zal door eene tot dat doel te benoemen Engelsch-Chinesche commissie worden herzien.

»Art. 27. Het tarief zal om de tien jaren herzien worden.

»Art. 28. Er zal een officiele staat in het Engelsch en Chineesch worden openbaar gemaakt van de transitoregten, welke aan de binnenlandsche tolkaat oren geheven kunnen worden; aan de Britsche handelaars zal het evenwel vrij staan naar verkiezing de transitoregten te vervangen door een regt ad valorem.

»Art. 29. Vermindering van de tonnegelden, terwijl een certificaat voor vier maanden zal worden gegeven aan schepen, die den kusthandel uitoefenen.

»Art. 50. De officieele correspondentie zal voortaan van de zijde der Engelsche ambtenaren in het Engelsch gevoerd (voor het tegenwoordige vergezeld van eene Chinesche vertaling) en als de oorspronkelijke tekst beschouwd worden.

»Art. 51. Het teeken I (barbaar) zal in de officieele Chinesche documenten niet meer gebezigd worden.

»Art. 52. Britsche oorlogschepen zullen alle havens in het rijk mogen bezoeken. De bevelhebbers zullen op den voet van gelijkheid door de Chinesche ambtenaren behandeld worden.

»Art. 53. Er zullen maatregelen beraamd worden voor de onderdrukking van den zeeroof.

»Art. 55. De voorwaarden betrekking hebbende op de schadevergoeding van de te Canton geleden schade, zullen in een afzonderlijk artikel worden opgenomen.

»Art. 56. De ratificatiën zullen binnen een jaar worden uitgewisseld."

De *Times* beweert dat de schadevergoeding aan Engeland, met inbegrip van de vergoeding voor de door de Britsche handelaren te Canton geleden schade, waarschijnlijk 2,000,000 pd. st. zal bedragen, terwijl China aan Frankrijk buitendien 1,200,000 pd. St. schadevergoeding zou betalen.

— Men verneemt dat de firma's John Plowes en Co, A. Montgomery en Co. en Geo Chambers en Co. te Londen, Carmichael te Liverpool en Pardoe Hoomans en Co. te Kidderminster hare betalingen gestaakt hebben.

— Onlangs is te Sheffield het volgende voorgevallen. In de groote muziekzaal was op zekeren avond concert en de zaal was propvol; op eenmaal schoot iemand, waarschijnlijk uit baldadigheid of om gedrang te veroorzaken, op de bovenste galerij een pistool af. De schrik was groot; van verschillende kanten riep men brand en in weerwil dat de eigenaar van het locaal verzekerde, dat niet het geringste spoor van brand te bespeuren was, drong toch alles als razend naar de deuren. Zes personen werden doodgedrongen en vele andere zwaar gekwetst, waaronder eenige, die om te ontkomen, van de galerij in het parterre waren gesprongen.

— Volgens het *Court Journal* bood Jung Bahadoor, die voor de tweede maal Engeland zal bezoeken, gedurende zijn vorig verblijf in Engeland, aan eene dame van hoogen rang en zeldzame schoonheid zijne hand aan. Deze dame weigerde die echter, vermits het verschil van godsdienst en van landaard haar niet tot dat huwelijk kon doen besluiten. Voor dat Jung Bahadoor nu vertrok, stelde hij aan de dame een prachtigen ring ter hand, waarbij hij de verzekering voegde dat, zoo zij te eeniger tijd den een of anderen wensch verlangde vervuld te zien, hij op de ontvangst van dien ring, dien wensch in vervulling zou brengen. Na den moord van Cawnpore zond hem de dame den ring terug, met verzoek om den moord harer landgenooten te wreken. Het is op die wijze, dat de medewerking van Jung Bahadoor in het onderdrukken van den opstand en het bestrijden zijner geloofsgenooten verklaard moet worden.

DUITSCHLAND.

— De keizer van Oostenrijk heeft aan 26 personen, die veroordeeld waren wegens deelname aan het oproer te Iltava in Maart jl., wegens hun goed gedrag in de gevangenis, de overige straf geheel of voor een deel kwijtgescholden.

— Met betrekking tot den verkoop van den zuidelijken staatsspoorweg, waaraan thans niet meer te twijfelen valt, verneemt men nog, dat in het verkoop-contract de voorwaarde opgenomen is, dat de koopers verpligt zijn aan de regering een extra-bedrag uit te keeren zoodra de spoorweg meer dan 7 pCt. rendeert.

— Het zegel op de Oostenrijksche dagbladen, zal met den 1sten Januarij 1859, ook tot die bladen worden uitgestrekt, welke tot nog toe, als geene politiek bevattende, daarvan zijn vrij gebleven. Door dezen maatregel zullen een aantal blaadjes vervallen, die eigenlijk niets waren dan smakelooze feuilletons en geene andere strekking hadden dan allerlei overdreven voorstellingen en tafereelen van roovergeschiedenissen, bloedige voorvallen, enz. onder de geringe volksklasse te verspreiden.

— De Oostenrijksche aartshertogin, Magaretha Carolina Frederika Cecilia Augusta Amelie Josephine Elisabeth, hertogin van Saksen, dochter des regerenden konings van Saksen, is dezer dagen overleden. Deze prinses was pas ruim 18 jaar oud; zij was den 4den Mei 1856 met den aartshertog Karel Lodewijk, broeder des keizers van Oostenrijk, Frans Joseph gehuwd.

— In Oostenrijk worden thans in niet minder dat 36 steden de muren en schansen gesloopt, ten einde den bewoners het genot van vrije lucht en meer ruimte te verschaffen.

— Te Bogyan, bij Chemnitz, in Hongarije, is een jong geestelijke door eene bij in den hals gestoken. Hoewel men er in slaagde den angel uit de wond te halen, vertoonden zich onmiddelijk toevallen, die geen kwartier daarna met den dood eindigden.

— Onder den naam *Helvetia* is in het kanton Bern een talrijk genootschap tot stand gekomen, dat zijne radikale rigting niet enkel op het gebied der politiek, maar tevens tot dat der kerkelijke magt wil uitstrekken.

— H. M. de koningin der Nederlanden is met prins Alexander te Stuttgardt aangekomen.

— In het afgeloopen jaar hebben zich te Berlijn 98 menschen van het leven beroofd.

— Aan boord der stoomboot *Hanimonia*, die in den avond van den 15den naar New-York was vertrokken, is, terwijl dit vaartuig zich in volle zee bevond, in de kruidkamer eene ontploffing ontstaan. Van de 298 uit verschillende natiën vereenigde passagiers, zijn slechts vijf gewond.

— In het stadje Ochta is eene buskruid-fabriek in de lucht gesprongen, waardoor behalve de fabriekgebouwen, deels vernield deels zwaar beschadigd zijn: de pyrotechnische school en het laboratorium, 14 door water gedreven fabrieken, eene kapel, 3 magazijnen en eene menigte huizen, 33 Arbeiders verloren het leven en 37 werden zwaar gewond.

— In eene correspondentie uit Jerusalem, wordt het bestaan gemeld van eene uitgebreide zamenzwering, waarvan het middenpunt Mekka is en wier vertakkingen zich uitstrekken tot alle gedeelten van het Turksche rijk in Azie, Afrika en Europa. Deze zamenzwering heeft ten doel den Islam ongeschonden in stand te houden. De geestdrijvers houden er zendelingen op nå, die zich overal heen begeven, den vooruitgang, de hervormingen en naar men zegt zelfs het gezag van den sultan bestrijden, dien zij beschuldigen de Christelijke denkbeelden te veel voor te staan. Op de voornaamste plaatsen vormen zich broederschappen, zoodat de heilige oorlog op een gegeven oogenblik van het eene einde van het Turksche rijk tot het andere zoude kunnen uitbarsten. Welligt zijn deze berigten eenigzins overdreven, doch de laatste gebeurtenissen in de Levant zijn ongelukkig van dien aard geweest, dat men er wel geloof aan kan hechten.

— Naar men wil weten zou prins Gortchakoff weldra aftreden als gouverneur van Polen en als zoodanig vervangen worden door prins Bariatinsky. Men zegt tevens, dat er meer veranderingen in het personeel der hooge staatsambtenaren van Rusland op til zijn.

— De Russische keizer denkt thans voor goed een einde te maken aan den oorlog tegen de Kaukasische volksstammen, en heeft uit dien hoofde het bevel over de nieuwe expeditie aan zijne twee broeders opgedragen. Men voegt er bij, dat de Czaar dien oorlog reeds lang moede was, vermits al het vergoten bloed slechts vruchteloos is geweest; en het is alleen om aan de militaire eer te voldoen, dat hij thans eene krachtdadige voorzetting des oorlogs wil. Anders zou hij reeds vrede gemaakt hebben.

— Uit St. Petersburg schrijft men dat de veen- en boschbranden in die streek algemeen de overhand nemen; geheele wouden zijn een prooi der vlammen geworden en de hoofdstad is voortdurend in rook gehuld. Een gedeelte van de keizerlijke garde moest uitrukken, om tot het graven van grachten en tot blusschen gebezigd te worden. Te Pawlowsk, waar de grootvorst Konstantijn zich 's zomers ophoudt, brandden 30 landhuizen af.

Gedrukt te Samarang, bij de Groot, Kolff & Co.